

RED FLAGS

Criminele inmenging op bedrijventerreinen

Frank Voorbergen | 3 maart 2022

Programma

Weerbaar Amsterdam
Gemeente Amsterdam
Ewoud Slot

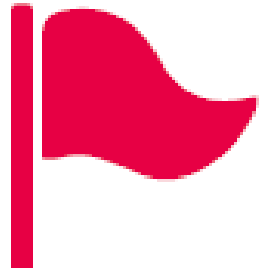
Panelgesprek
Verdieping, ervaring delen en
expertise ophalen

Gereed

Red Flags
Hogeschool van Amsterdam
Alex Straathof / Erik Essen

OD IJmond
Ralph Joosten

Einde online uitzending
Start netwerkborrel

Red flags bij criminele inmenging

Raak MKB Onderzoeksproject
november '19 – november '21

Drie hogescholen
Twee gemeenten
Twee ondernemersverenigingen
Elf bedrijven

WEEK
VAN DE
VEILIGHEID

FOCUS RED FLAGS: De weerbaarheid versterken van bonafide ondernemers die te maken krijgen met georganiseerde criminaliteit en crimineel ondernemerschap door praktische inzichten en tools

Belangrijkste bevindingen samengevat in vier punten

1

‘Drie vormen van criminele inmenging in het mkb: criminele afname, misbruik en infiltratie’

2

‘Ondernemers weerbaarder maken door aan te sluiten bij hun belevingswereld’

3

‘Geen one-size-fits-all: breed palet hoe ondernemers omgaan met criminele inmenging’

4

‘Aanpak bedrijventerreinen: waardeer de verbindingen en percepties van ondernemers’

Drie vormen van criminele inmenging in het mkb

Definitie van criminele inmenging

Het proces waarbij een actor van een criminele organisatie voor het criminele bedrijfsproces zich gericht wendt tot en verbindt aan een bonafide onderneming, waardoor deze onderneming zonder doelbewuste intentie een facilitator wordt van criminele activiteiten.

- Gerichte criminele benadering
- Er ontstaat verbinding
- Onderneming treedt zonder criminele intentie op als facilitator

Drie vormen van criminele inmenging in het mkb

1. Criminele afname

Criminele benadering met oogmerk iets af te nemen of aan te bieden
(route: *transactie*)

2. Crimineel misbruik

Ongemerkt meeliften van criminelen op bedrijfsfaciliteiten
(route: *parasitair*)

3. Criminele infiltratie

Rekrutering van huidige medewerkers of positie verkrijgen in een bedrijf
(route: *binnendringing*)

2

Weerbare ondernemers

'Dat speelt hier of in onze branche niet'

Sluit aan bij de belevingswereld van ondernemers!

❖ Concrete dreigingen in gebied?

❖ Relevante branche-voorbeelden?

Red flags bij criminele inmenging

Factsheet
Automotive

'Ik had een onderbuikgevoel dat iets niet klopte, maar besloot toch een deal aan te gaan. Later bleek dat mijn verhuurde auto's werden ingezet voor drugstransporten.'

'Een klant bood mij goedkoop auto-onderdelen aan. Over de afkomst deed hij heel geheimzinnig en een bon laten zien kon hij niet. Voor mij was dit een signaal van zwarte handel.'

'Sommige bedrijven zijn minder kritisch als ze een auto lang kunnen verhuren tegen een mooie prijs. Ze nemen dan bewust het risico, bv. of die auto wel terugkomt en waarvoor hij dient.'

In het onderzoeksproject 'Red flags bij criminele inmenging' ontwikkelden we tools om bedrijven weerbaarder te maken tegen criminele inmenging. We spreken van criminele inmenging als criminele marktproblemen te maken van de producten, diensten of faciliteiten van gewone, goedwillige bedrijven. Deze factsheet geeft een overzicht van de risico's op en signalen van criminele inmenging in de automotive.

FACTSHEET

Witwassen van grote geldbedragen, inzet van voertuigen bij drugstransport, prepareren van voertuigen en illegale handel zijn in de automotive bekende fenomenen. In algemene zin is de branche kwetsbaarder om drie redenen: criminelen zijn vertrouwd met de branche, de veelheid aan cash geld maakt witwassen aantrekkelijk en criminelen kunnen zich relatief eenvoudig anonimiseren.

- Voertuigen van een ander land of andere identiteit voorzien door te lappen of om te katten
- Preparaties met een crimineel oogmerk, zoals het inbouwen van verborgen ruimten of plaatsen van speciale (illegale) apparatuur.

Wat in de branche trekt criminelen aan?

Verhuur/lease van voertuigen.

- Anoniem en onder de radar kunnen verplaatsen
- Witwassen door transacties met grote hoeveelheden cash geld
- Oplichting, verduistering en diefstal van voertuigen, waar het bedrijf slachtoffer van wordt.
- Transport van illegale goederen, zoals drugs, cash en wapens.

Overname voertuig(onderdelen)

- Aanbod van illegaal verkregen goederen, zoals gestolen voertuigen of onderdelen.
- Overname van goederen. Wanneer het aanbod illegaal verkregen is, dan is sprake van heling.

Tool voor interne organisatie: checklist

Huurklanten

De onderstaande vragen hebben betrekking op de verhuur van voertuigen. Iedere vraag kan een signaal van criminele inmenging zijn.

Komen deze signalen voor in jouw bedrijf?	V (eens)	X (oneens)
De huurklant wil met grote hoeveelheden contant geld iets huren.		
De huurklant stelt vragen of maakt opmerkingen die op mij verdacht overkomen.		
De huurklant kan alleen een kopie van het identiteitsbewijs laten zien, niet het origineel.		
De huurklant is niet de bestuurder van het voertuig dat wordt gehuurd.		
De huurklant doet geheimzinnig en vaag over waarom hij/zij wil huren.		
De huurklant doet zaken via een tussenpersoon, en blijft zelf anoniem.		
De huurklant doet vreemde of opvallende verzoeken die afwijken van normale verzoeken.		

Tool criminele inmenging in de omgeving: signaallijst

Een bedrijf in uw omgeving...

is vaak gesloten op reguliere openingstijden, het is er (te) stil.

is vaak actief op ongebruikelijke tijdstippen (bv. 's nachts).

voert andere bedrijfsactiviteiten uit dan naar buiten wordt gepresenteerd.

staat ogenschijnlijk leeg, maar er vindt wel degelijk activiteit plaats.

heeft een zeer gesloten karakter; (bv. geblindeerde ramen, geen entree).

heeft opvallend weinig klandizie of bezoekers.

heeft onduidelijk of onzichtbaar aanbod (bv. geen reclame).

heeft een verloederde en niet-representatieve uitstraling.

is ontwijkend en wantrouwend in het contact.

heeft intimiderende medewerkers en/of klanten.

heeft medewerkers in dienst met een crimineel verleden.

heeft opvallend weinig of opvallend veel personeel in dienst.

heeft een sociale functie (ontmoetingsplaats) die niet logisch is gegeven het type bedrijf.

produceert vreemde geuren of bovengemiddeld veel (chemisch) afval.

wordt onrechtmatig gebruikt (bv. illegale bewoning).

is op een onlogische plaats op het bedrijventerrein gevestigd.

kan economisch niet rendabel zijn door een over-vertegenwoordiging van dezelfde type bedrijven.

Omgang met criminele inmenging: geen one-size-fits-all

In het eigen bedrijf:

“Ik wil er niets van weten”

Kritische houding of een risico nemen?

Schemergebied opportunisme, verleiding en dwang

Omgang met criminele inmenging: geen one-size-fits-all

In de omgeving:

Melden vaak ervaren als een 'te hoge drempel'

→ Waarde van laagdrempelig contact met instanties

→ Waarde van een krachtig ondernemerscollectief

Melden vaak ervaren als niet wederkerig

→ Geen terugkoppeling of actie

→ Zelf 'slachtoffer' van meldingen

Vragen?

- *Sluit dit aan bij een behoefte in de praktijk?*
- *Wat mis je nog/moet worden toegevoegd?*
- *Interessant voor jouw gemeente/bedrijventerrein?*

Ondernemers maken verschil in een collectieve aanpak

Ondernemers zijn de oren en ogen van een bedrijventerrein

Hoe kunnen we hun percepties meenemen en inzichtelijk maken?

Bedrijventerreinenscan Criminele Inmenging:
de percepties van ondernemers op bedrijventerreinen centraal

- a) Zie je als ondernemer signalen in je eigen bedrijf?
- b) Zie je als ondernemer signalen in de omgeving bij bedrijven?

Ondernemers maken verschil in een collectieve aanpak

Bedrijventerreinenscan Criminele Inmenging

Opzet

- digitale vragenlijst, in te vullen in 5 minuten
- door ondernemers op hetzelfde bedrijventerrein
- uitgenodigd door gemeente en bij voorkeur een ondernemerscollectief (vereniging, KVO)
- automatisch gegenereerd resultatenrapport met cumulatieve bevindingen
- op aanvraag kosteloos af te nemen

Output

- Laagdrempelige mogelijkheid om percepties ondernemers in kaart te brengen
- Aanvullend beeld hoe een bedrijventerrein 'getaxeerd' kan worden in termen van inmengingssignalen
- Ondernemers maken door het invullen kennis met signalen van criminele inmenging

Mogelijke functies

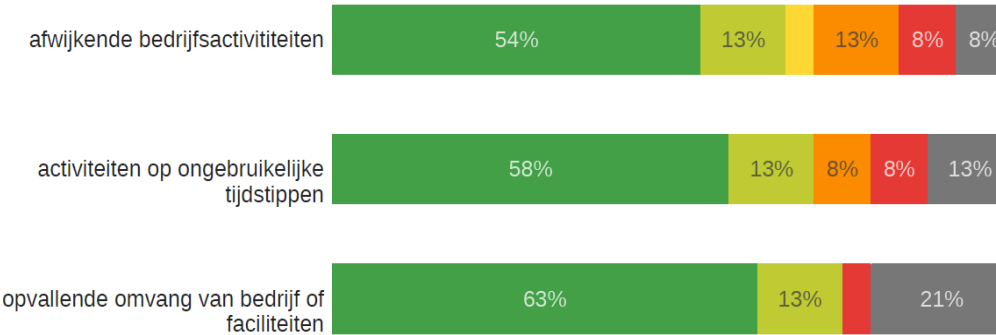
- Vergelijk maken tussen bedrijventerreinen
- Periodieke monitoring van een bedrijventerrein
- Onderdeel van een bewustwordingscampagne op of de aanpak van een bedrijventerrein

Rapportage BCI

Opvallende bedrijfsactiviteiten van collega-bedrijven

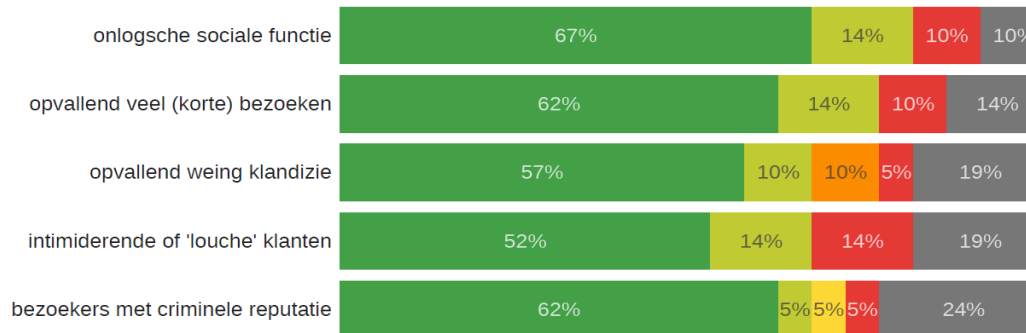
Bedrijfsactiviteiten van bedrijven in de omgeving (ca. straal van 100 meter) die opvallen en daarmee een mogelijke indicatie zijn van criminele inmenging

- 1. Dit ervaar ik niet
- 2.
- 3.
- 4.
- 5. Dit ervaar ik sterk
- Geen zicht op
- Ik wil niet antwoorden

Opvallende klandizie bij collega-bedrijven

Klantbezoeken van bedrijven in de omgeving (ca. straal van 100 meter) zijn opvallend te noemen en daarmee een mogelijke indicatie voor criminele inmenging

- 1. Dit ervaar ik niet
- 2.
- 3.
- 4.
- 5. Dit ervaar ik sterk
- Geen zicht op
- Ik wil niet antwoorden

VRAGEN?

1

'Drie vormen van criminele inmenging in het mkb: criminele afname, misbruik en infiltratie'

2

'Ondernemers weerbaarder maken door aan te sluiten bij hun belevingswereld'

3

'Geen one-size-fits-all: breed palet hoe ondernemers omgaan met criminele inmenging'

4

'Aanpak bedrijventerreinen: waardeer de verbindingen en percepties van ondernemers'

Gedachten bij een vervolg

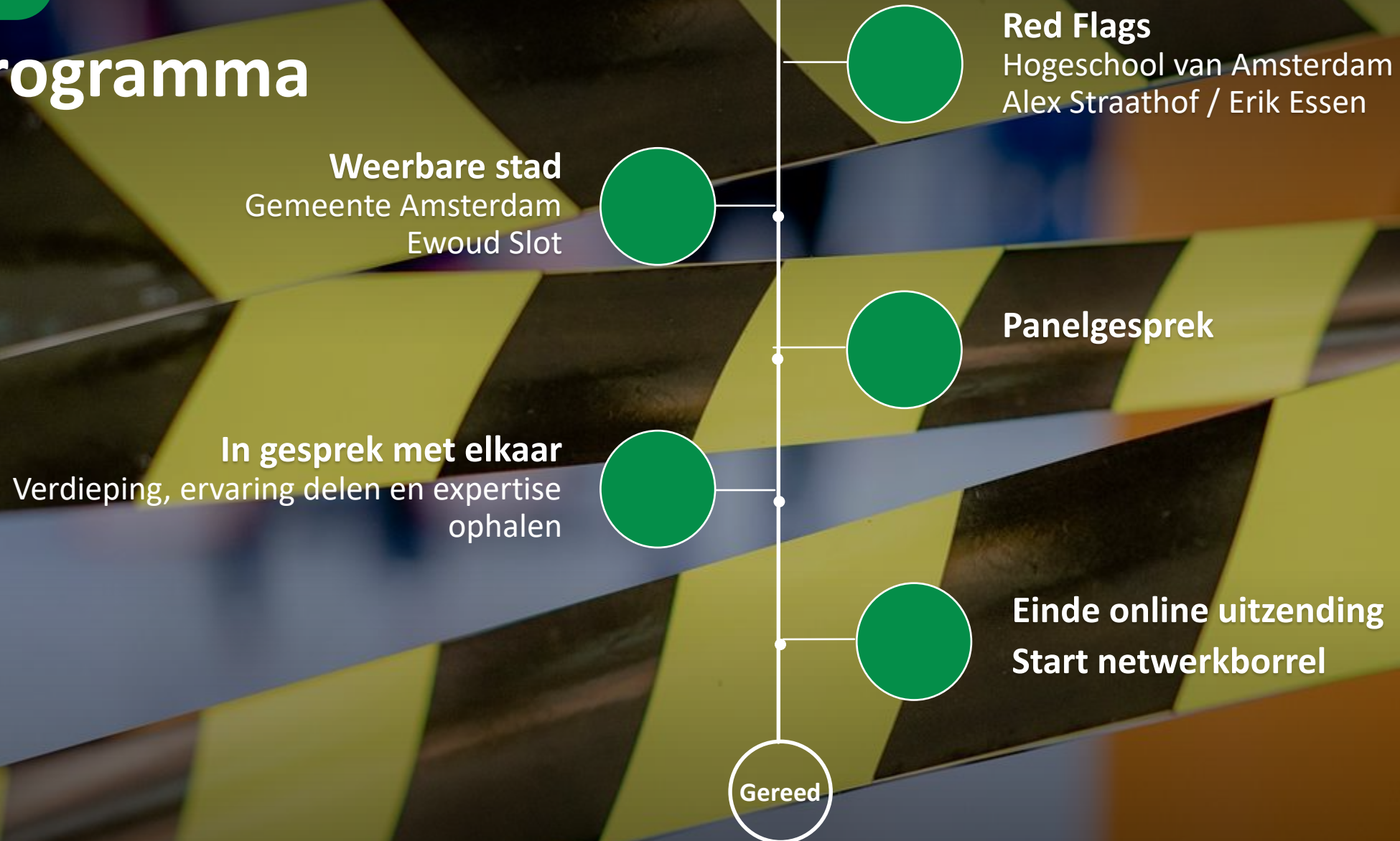

Roadshow langs bedrijventerreinen: 'Weerbaar tegen criminele inmenging'. Bewustwordingscampagne met:

- Fysieke activiteiten op het bedrijventerrein (bv. flitspresentaties, gesprekstafels, signalenloket)
- Communicatie-uitingen (billboards, flyeren, (social) media, video's)
- Afname Bedrijventerreinenscan Criminele Inmenging

- *Sluit dit aan bij een behoefte in de praktijk?*
- *Wat mis je nog/moet worden toegevoegd?*
- *Interessant voor jouw gemeente/bedrijventerrein?*

Programma

Aanpak ondermijning op bedrijventerreinen Gemeente Amsterdam

De aanpak in Amsterdam

Algemeen

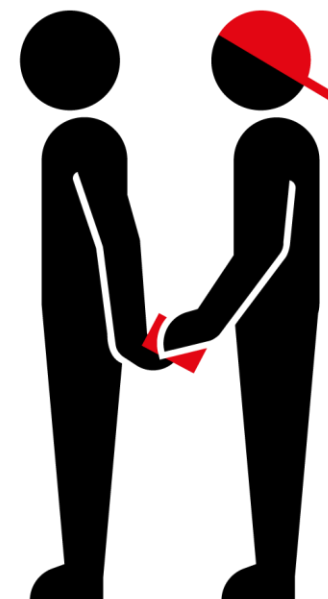
- Aanpak in Amsterdam
- Aanpak in de stadsdelen
- Bewustwording en weerbaarheid

Instrumentarium

- Bibob, BIO en Van Traa-bepalingen
- Vergunningplicht APV

Acties

- (mono) Controles
- Samenwerking in RIEC-verband
- Multi-disciplinaire) controles door de Ondernemingsbrigade

De aanpak in Amsterdam

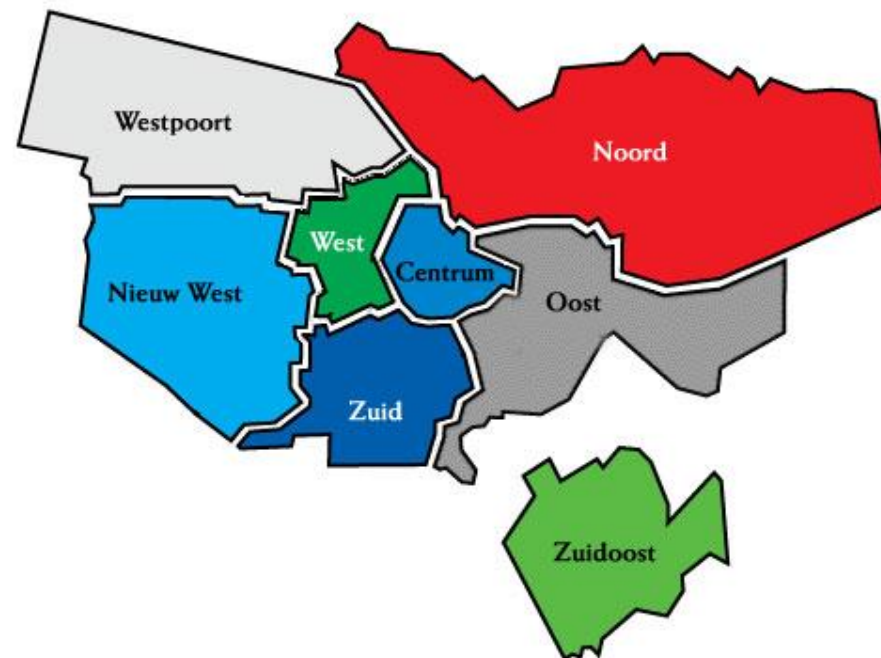
- Programma Weerbaar Amsterdam/ondermijning
 - Oorspronkelijk 26 maatregelen
 - 6 resultaatgebieden
- Amsterdamse Aanpak Ondermijning (AAO) binnen OOV
- Diverse diensten o.a.
 - Dienst Wonen
 - Grond & Ontwikkeling
 - Basisinformatie
 - Stadsloketten

De aanpak in de stadsdelen

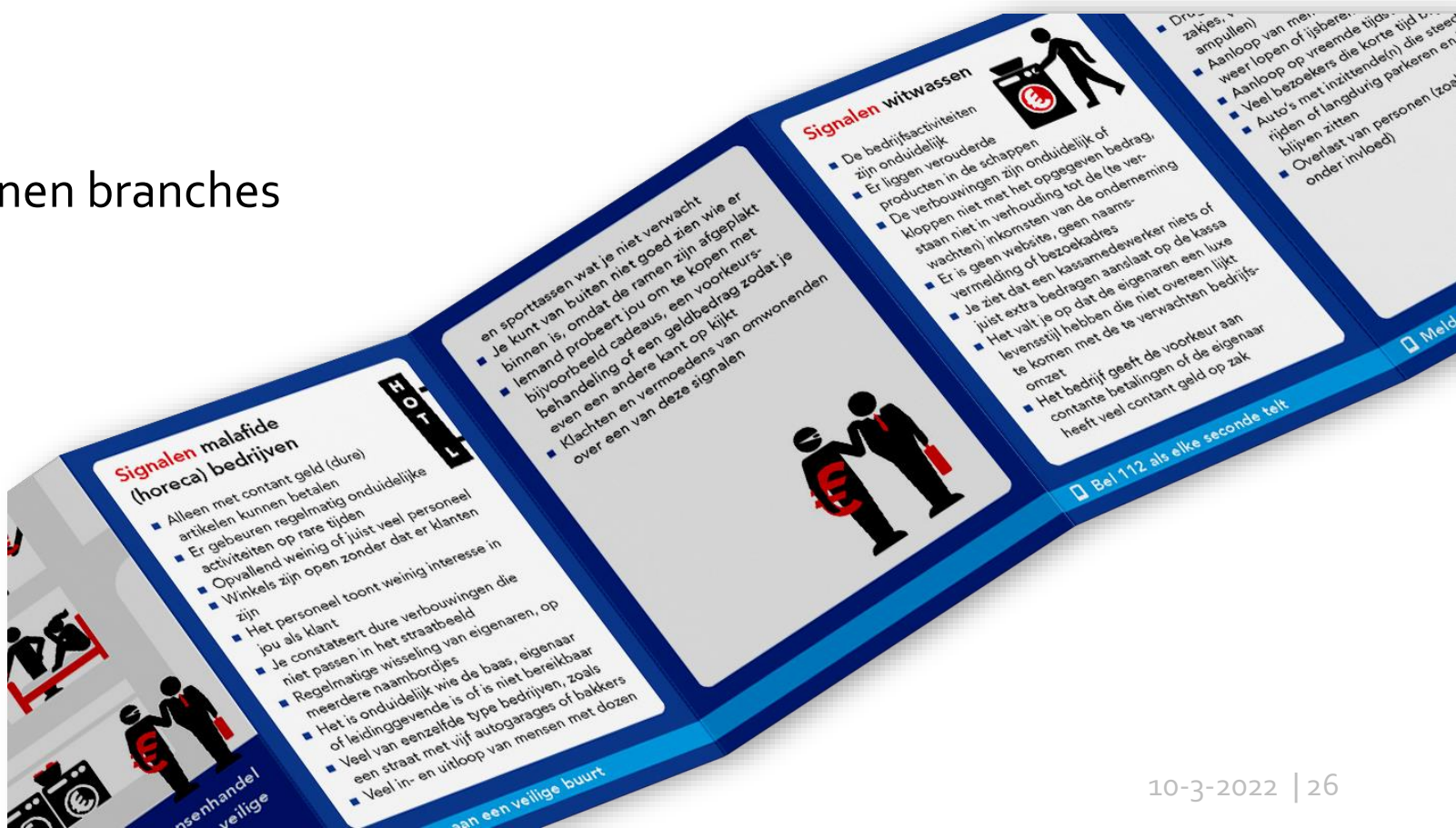
- Structureel budget voor aanpak in de stadsdelen: 1.5 mln
- Sinds begin 2021 binnen de stadsdeelorganisaties specifieke aanspreekpunten op ondermijning
- Korte lijnen met o.a. lokaal bestuur, VTH, en gebiedsteams
- Ogen en oren op straat
- Verbinding met basisteams en districtsrecherche
- Thematische aanpak over stadsdeelgrenzen heen
 - Crimineel woningmisbruik
 - Bedrijventerreinen

Bewustwording en weerbaarheid

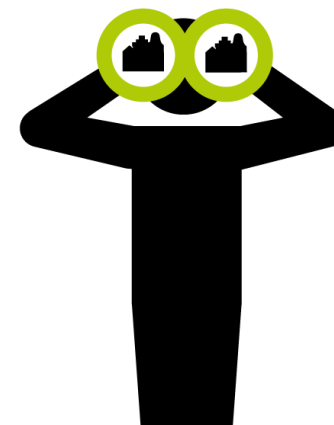
- Interne trainingen aan medewerkers
- Voorlichting van deur tot deur
 - Winkelstraten
 - Landelijk gebied
- Knock & Talk gesprekken binnen branches
- Signaalfolder

Instrumentarium

- **Wet bibob**
 - Bij vergunningen, subsidies & vastgoedtransacties
 - Versterking Bibob-toets bij de stadsdelen
- **Beleidsregel integriteit en overeenkomsten (BIO)**
 - Integriteitsscreening vastgoedtransacties
 - Integriteitsclausule
- **Van Traa-bepalingen**
 - Kettingbeding in overeenkomsten t.a.v. o.a. screening, toestemming vervreemding en voorkeursrecht

Instrumentarium

- **Vergunningplicht**
 - APV, artikel 2,16A
 - Op branche, straat of gebouw
 - Ziet op de exploitatie
 - Wet Bibob

 - Spyshops
 - Hoogstraten
 -

Acties

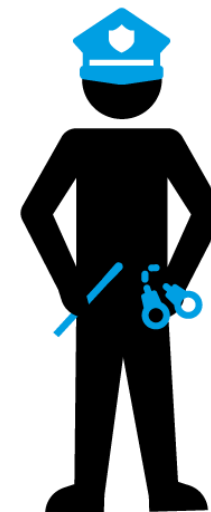
- **Gemeentelijke acties**

- Spookbewoning
- Controles op DOR
- Bestemmingsplan
- Vergunningsvoorwaarden
- Overige wet en regelgeving

- **Samenwerking in RIEC-verband**

- Integrale aanpak van casuïstiek, fenomenen of gebied met RIEC-partners

- **Ondermijningsbrigade** →

Gemeente
Amsterdam

Vragen?

Ralph Joosten

Medewerker Omgevingsrecht
Coördinator Ondernijning
Buitengewoon Opsporingsambtenaar

Panelgesprek

Hogeschool van Amsterdam

Alex Straathof

Erik Essen

Gemeente Amsterdam

Ewoud Slot

Omgevingsdienst IJmond

Ralph Joosten

In gesprek

JULLIE!

Hogeschool van Amsterdam

Alex Straathof

Erik Essen

Gemeente Amsterdam

Ewoud Slot

Omgevingsdienst IJmond

Ralph Joosten

Frans van der Beek
f.vanderbeek@sadc.nl
06 – 50 21 33 58

Frank Voorbergen
f.voorbergen@sadc.nl
06 – 16 28 11 78

Sale Wiersma
s.wiersma@sadc.nl
06 – 23 34 45 11

Marisol Elisabeth
m.elisabeth@sadc.nl
06 – 82 80 99 45

Abe Ferwerda
a.ferwerda@sadc.nl
06 – 82 40 82 16

Monci Klein Langenhorst
m.kleinlangenhorst@sadc.nl
06 – 44 47 24 19

Bedankt voor jullie komst

Bel of mail ons gerust voor meer
informatie of vervolgstappen!

PHB

www.phb-advies.nl

info@phb-advies.nl

PHB